

Ο ΑΕΤΟΣ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΟΝ

[Ἱστορικὸν σημεῖωμα]

ΜΕΤΑΞΥ τῶν παρ' Ἑλλησι καὶ Ρωμαίοις συμβολικῶν πτηνῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ αἰετός.

Τὸ πτηνὸν τοῦτο, τὸ αὐτόχρομα βασιλικόν, αἰωρούμενον καὶ διασχίζον τοὺς αἰθέρας ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἑναερίων πλασμάτων, ὑπερέχον δ' αὐτῶν κατὰ τε τὴν ἀλκὴν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, ἐτιμᾶτο ὡς συνοδός, ὑπηρέτης καὶ ἄγγελος τοῦ Διός, οὗ τὰς ἀστραπὰς καὶ τοὺς κεραυνούς εἰκονίζετο κρατῶν εἰς τοὺς ὄνυχας καὶ καθήμενος παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὑψιβρεμέτου Ἄνακτος τοῦ Ὀλύμπου. Ἀπὸ τοιαύτης περιωπῆς ἡ ἀρχαία τέχνη ἀπηθανάτισε τὸ ἔξοχον πτηνόν. Ὁ αἰετός τοῦ Διός παριστάνεται ἀρπάζων τὸν Γανυμήδην καὶ φέρων αὐτὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου, ὅπως κινῶν μετὰ τῆς Ἥβης τὸ θεῖον νέκταρ εἰς τοὺς ἀθανάτους. Εἰς τὸν αἰετὸν ἀνετέθη ἡ φοβερά τιμωρία τοῦ Προμηθέως, τοῦ νὰ κατατρώγῃ καθ' ἐκάστην τὸ ἦλαρ αὐτοῦ, διότι ὁ Τιτάν οὗτος ἐτόλμησε νὰ κλέψῃ τὸ οὐράνιον πῦρ καὶ νὰ μεταδώσῃ αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις.

Αἱ ιδιότητες καὶ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ αἰετοῦ, ἔνεκεν τῶν ὁποίων ἡ ἀρχαία μυθολογία ἀνύψωσεν αὐτὸν εἰς τὴν περιωπὴν τοῦ συνοδοῦ τοῦ Διός καὶ τὸν παρέστησεν ὡς σύμβολον τῆς ἰσχύος, τῆς μεγαλονοίας καὶ τῆς βασιλείου ἐπιβολῆς, ἐγένοντο ἀφορμὴ ὅπως καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἐκλέξωσιν αὐτὸν ὡς σύμβολον. Πτολεμαῖος ὁ Σωτὴρ κατέστησεν αὐτὸν ἀλληγορικὸν σύμβολον τοῦ αἰγυπτιακοῦ βασιλείου, κατὰ τινὰ δ' ἀρχαίαν παράδοσιν αἰετός ἐπίσης ἀγγέγειλεν εἰς τὸν Ταρκύνιον τὴν ἀπόφασιν τῶν Θεῶν, καθ' ἣν ἡ ἐν Ρώμῃ βασιλικὴ ἀρχὴ θὰ περιέπιπτεν εἰς χεῖρας του. Οἱ Ἐτροῦσκοι εἶχον πέμψει πρὸς τοὺς Ρωμαίους μεταξὺ ἄλλων δῶρων καὶ σκῆπτρον φέρον αἰετὸν ἐξ ἐλεφαντόδοντος, ἔκτοτε δὲ παρέμεινε οὗτος ὡς ἔμβλημα τῆς ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας. Καὶ οἱ μετέπειτα αὐτοκράτορες εἶχον διατηρήσει τοῦτο, ὅτε δὲ Κάρολος ὁ Μέγας ἀνεκηρύχθη Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης, παρέλαβε τὸν ῥωμαϊκὸν αἰετὸν ὡς σύμβολον τῆς νέας φραγκογερμανικῆς αὐτο-

κρατορίας. Κατὰ τὰς κηδείας τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων, αἵτινες ἐτελοῦντο μετὰ μεγάλης πομπῆς, ἄφινον ἐκ τῶν φλογῶν τῆς πυρᾶς ν' ἀρθῆ εἰς ὕψος εἰς ἀετός, διὰ νὰ παραστήσωσιν ἀλληγορικῶς τὴν ἀποθέωσιν τοῦ τεθνεῶτος αὐτοκράτορος, οὗ ἡ ψυχὴ ἐν μορφῇ αἰετοῦ ἀνίπτατο πρὸς τοὺς θεοὺς.

Ἡ Αὐτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου εἶχε τὸν δικέφαλον αἰετόν, εἰς σημεῖον ὅτι μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ δυτικοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους ἐν Βυζαντίῳ συνεχωνεύθησαν ἀμφοτέραι αἱ ἡγεμονίαι τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Οἱ αἰετοὶ τῶν ῥωμαϊκῶν λεγεῶνων ἐπὶ τῆς δημοκρατίας κατεσκευάζοντο ἐξ ἀργύρου μετὰ χρυσῆς ἀστραπῆς. Τὸν δικέφαλον τοῦ Βυζαντίου αἰετόν παρέλαβον κατόπιν οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρωσσίας, ὡς προστάται τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἄγνωστον ὅμως πῶς ὕστερον τὸ ἔμβλημα τῶν σημαιῶν τοῦ γερμανορωμαϊκοῦ κράτους παρελήφθη ὑπὸ τῆς Αὐστρίας. Ὁ σημερινὸς γερμανικὸς αὐτοκρατορικὸς αἰετὸς τοῦ βασιλείου τῆς Πρωσσίας παρελήφθη ἐκ τοῦ ἀρχαίου γερμανικοῦ κράτους, διότι κατὰ πρῶτον τὸ σῆμα τοῦτο εἶχε δοθῆ εἰς τὸ τάγμα τῶν γερμανῶν ἵπποτῶν, μετὰ τὴν διάλυσιν δ' αὐτοῦ μετέπεσεν εἰς τὰ οἰκόσημα τοῦ δουκάτου τῆς Πρωσσίας καὶ ἔπειτα ἀπεδόθη πάλιν εἰς τὸ νέον γερμανικὸν κράτος.

Ναπολέον ὁ Α' ἐξέλεξε τὸν αἰετόν ὡς ἔμβλημα τῶν γαλλικῶν σημαιῶν καὶ εἶτα ὡς σῆμα τῆς Αὐτοκρατορίας του. Τὸ βασιλεῖον τῆς Πολωνίας εἶχε λευκὸν αἰετόν, τὸ δὲ Βρανδεβούργον ἐρυθρὸν καὶ αἱ Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσιν ἐπίσης αἰετόν ὡς σῆμα τῆς δυνάμεώς των.

Λαμπρὰν ὡσαύτως θέσιν καταλαμβάνει ὁ αἰετὸς καὶ μεταξὺ τῶν ἐπισημοτάτων εὐρωπαϊκῶν παρασήμων. Τὸ ἀνώτατον παράσημον τῆς Πρωσσίας φέρει τὴν εἰκόνα μέλανος αἰετοῦ καὶ περὶ αὐτὴν τὰς λέξεις «Suum quique». Τὸ παράσημον τοῦ λευκοῦ αἰετοῦ τοῦ ἀρχαίου τῆς Πολωνίας βασιλείου δίδεται καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ Τσάρου ὡς τρίτον παράσημον τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ δ' ἐρυθροῦς αἰετὸς τοῦ Βρανδεβούργου καταλαμβάνει τὴν δευτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν Πρωσικῶν παρασήμων.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

* Ἡ λογικὴ εἶνε ἡ ἐπιστήμη τῶν ἐπιστημῶν.

* Ὁ Ἔρως, ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Δικαιοσύνη εἶναι οἱ νόμοι τοῦ ἀνθρώπου.

* Πάντοτε ἡ φιλολογία ἀρχίζει μὲ μύθους καὶ τελειώνει εἰς μυθιστορήματα.